

MIRADES /

6

Adoberia Sabater

8

El Vapor Aymerich, Amat i Jover, en construcció

10

Receptor de televisió Baird

PERSPECTIVES /

12

El Museu del Treball i la Indústria Viva

NÚRIA TRAVESET I CESCA MEJÍAS

PERSPECTIVES /

18

Matías Granja, el rei del salnitre

SISCO FARRÀS GRAU

ENTREVISTA /

22

Javier Puertas:
«El patrimoni industrial té un gran potencial per impulsar una economia més justa»

CARME ESCALES

DOSSIER /

28

La sal. La indústria d'un element vital

MONTSE ARMENGOL

DESCOBERTA /

42

La sala de les columnes de la presa de Susqueda

MONTSE ARMENGOL

VISITA GUIADA /

48

Josep M. Palau Riberaygua:
«La Fassina Balanyà recupera la memòria de l'Esplugua»

CARME ESCALES

PATRIMONI PROTEGIT /

54

Ascensors històrics
de Barcelona

REDACCIÓ EIX

COL·LECCIÓ /

58

Casa Salvans.
La fàbrica de bombolles

MONTSE ARMENGOL

ENGINY /

62

La puça Bruja

MERCÈ TOLDRA

RUTA /

66

Passejada per
la Terrassa industrial

CÉSAR BARBA

DE VIATGE /

72

Edimburg, bressol
de la industrialització

CÉSAR BARBA

PERSONALITATS /

78

Mercè Pàniker

REDACCIÓ EIX

ART I INDÚSTRIA /

79

Picasso i la pintura industrial

MONTSE ARMENGOL

NOTÍCIES /

80

LLIBRES /

81

AGENDA /

82

Exposicions
Congressos i jornades

EIX

CULTURA INDUSTRIAL, TÈCNICA I CIENTÍFICA

Revista semestral / Núm. 18 / novembre del 2024

EDITA: Museu Nacional de la Ciència
i la Tècnica de Catalunya (MNACTEC).

DIRECCIÓ: Jaume Perarnau.

COORDINACIÓ: Eulàlia Palau.

CONSELL DE REDACCIÓ: Eulàlia Palau, Rosa Serra,
Jaume Perarnau, Montse Armengol, Ton Lloret,
Eudald Serra, Gerard Verdaguer, Pere Casas.CONSELL ASSESSOR: Alba Boixader (directora
del Museu de les Mines de Cercs), Salvador
Claret (Col·lecció d'Automòbils Salvador
Claret), Gràcia Dorel-Ferré (França, membre
d'APIC-Universitat de Reims), Glòria Escala
(directora del Museu de la Pell d'Igualada),
Josep Espadale (director del Museu del Suro
de Catalunya, Palafrugell), Llorenç Ferrer
(Universitat de Barcelona), Carles Garcia
(director del Museu del Ter, Manlleu), Carme
Gilabert (directora de l'Ecomuseu-Farineria
de Castelló d'Empúries), Miquel Gutiérrez
(Universitat de Barcelona), Josep Oliveras
Samitier (Universitat Rovira i Virgili), Eva
Perisé (directora del Museu Hidroelèctric
de Capdella), Victòria Rabal (directora del
Museu Molí Paperer de Caplades), Pere Sala
(director de l'Observatori del Paisatge de
Catalunya).COL·LABORADORS: César Barba, Carme Escales,
Sisco Farràs, Cesca Mejías, Josep Morató,
Mercè Toldrà, Núria Traveset.INSTITUCIONS COL·LABORADORES: Arxiu del
MNACTEC, Botigues Museu Salàs, Casa
Salvans, Fassina Balanya de l'Espluga de
Francoí, Fundació Endesa, l'Institut Municipal
del Paisatge Urbà i la Qualitat de Vida de
l'Ajuntament de Barcelona, Museu de Gerri de
la Sal, Museu del Port de Tarragona, Museu del
Treball i la Indústria Viva de Santa Perpètua
de Mogoda, Parc Cultural de la Muntanya de
Sal, Salí de Cambrils.

EDICIÓ: Montse Armengol.

IDENTITAT EDITORIAL: extraestudio.com.

MAQUETACIÓ: Enric J. Gisbert.

CARTOGRAFIA: Ecos Travel Books.

CORRECCIÓ LINGÜÍSTICA: Josep M. Domènech
i Gemma Garrigosa.

IMPRESSIÓ: Balanou XXI.

SUBSCRIPCIÓ I PUBLICITAT: Ad-lante Servicios
de Marketing, S. L. Tel. 902 090 869
revistaeix@mnactec.cat
www.mnactec.cat/eix.

DIPÒSIT LEGAL: B-5615-2022.

ISSN: 2462-4470.

FOTOGRAFIA DE PORTADA: Ana Meneses.

FE D'ERRADES: A l'article "Còdol Dret, una
colònia sota les aigües" [Eix, núm. 14], allà
on s'esmenta "una dinamo elèctrica que
podia generar 66 kW/h", la magnitud ha
de ser "66 kWh".Tots els articles publicats a EIX. Cultura
industrial, científica i tècnica poden ser
consultats en format digital a la pàgina web
de la revista sis mesos després de la seva
publicació en paper: www.mnactec.cat/eix.SISTEMA TERRITORIAL
MNACTECM / / / /
/ N A / / / /
/ C / / / /
/ T E C / / / /
Museu Nacional
de la Ciència i la Tècnica
de Catalunya

 Generalitat
de Catalunya
